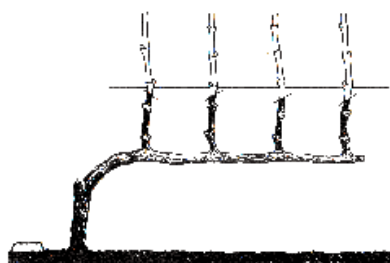

Agrotehničke mjere u vinogradu

Rezidba vinove loze (*Vitis vinifera*) L. Rezidba vinove loze radi formiranja uzgojnog oblika traje 3-6 godina, dok se ne formira odgovarajući uzgojni oblik čokota. Rezidba zbog plodonošenja obavlja se tokom čitavog perioda eksploatacije. Rezidba u periodu mirovanja zove se rezidba na zrelo a rezidba u toku vegetacije je zelena rezidba. Rodni lastari su oni koji izbijaju iz dvogodišnjeg drveta, dok su nerodni oni koji izbijaju iz višegodišnjih dijelova čokota. Kod stonih sorti i slabo rodnih sorti prvih 3-5 okaca nisu rodni, dok kod nekih vinskih sorti i najniža okca je rodna. Kod pojedinih sorti koje su visoko rodne ostavlja se manji broj okaca po čokotu i obrnuto. Dužina orezivanja zavisi od klime, zemljišta i rodnosti sorte. Lastari se mogu orezivati na slijedeće dužine: kratki kondir (1-3 okca), dugi kondir (4-5 okaca), kratki luk od 6-8 okaca i dugi luk od 8-14 okaca.

Pri formiranju uzgojnog oblika čokota potrebno je ostaviti nekoliko rodnih čvorova na svakom kraku kordunice. Lastar koji je planiran za osnovu rodnog čvora orezuje se na dva okca.

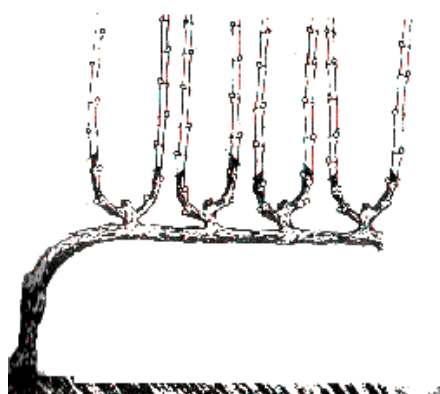

prije rezidbe

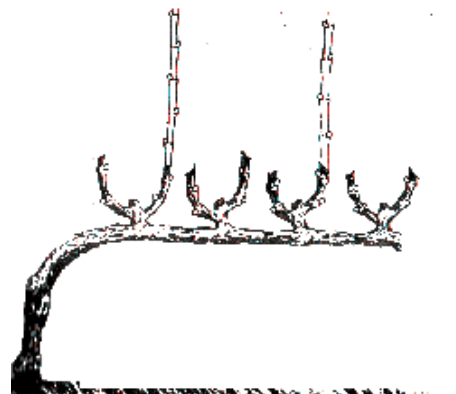

poslije rezidbe

Ako su rodni čvorovi formirani onda se lastar, izbio iz okca na čvoru koje je više po položaju, reže na 8-12 okaca (luk), a niži lastar na 2 okca (kondir) i on predstavlja novi rodni čvor za sljedeću rezidbu. Po jednom rodnom čvoru ostavljaju se 1 luk i 1 kondir (mješovita rezidba) ili 2 kondira (kratka rezidba). Prošlogodišnji lukovi se uklanjaju do osnove.

prije rezidbe

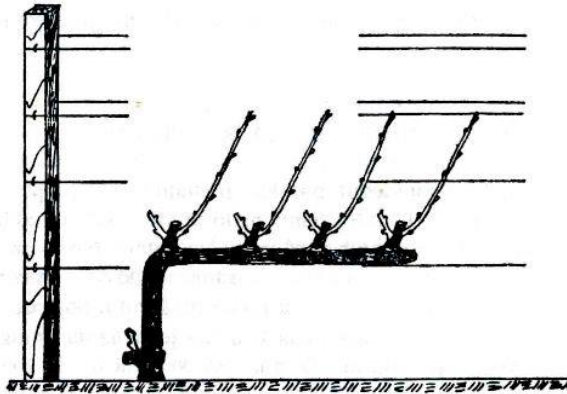
poslije rezidbe

Mješovitu rezidbu zahtijevaju :

- stonih sorte AFUS-ALI (10-12 okaca), MUSKAT HAMBURG (6-8), KARDINAL (6 okaca), ITALIJA (10-12)
- sorte za vrhunska vina KABERNE SAVINJON (10-12), BURGUNDAC CRNI (8-10), MERLO (10-12), SOVINJON BIJELI (10-12), RIZLING RAJNSKI I RIZLING ITALIJANSKI (8-12) režu se kratko (2-3 okca):

- PROKUPAC, SMEDEREVKA, SKADARKA, PLOVDINA, RUŽICA CRVENA. Lukove uvijek ostavljati na rodnim čvorovima blize osnovi čokota, a izbjegavati posljednje čvorove na krakovima.

Uzgojni oblici čokota Najčešći uzgojni oblici su: lepezasti uzgojni oblik, Kazanavljeva kordunica, Mozerova Kordunica, Pergole i dr.

Sl. 38. Kazanavljeva kordunica.

Kazanavljeva kordunica formira se na visini 80-100 cm. U jesen I godine jedan lastar orežujemo na 2 okca, tokom druge godine iz ostavljenih okaca formiraju se dva lastara koji se njeguju. U proljeće treće godine jače razvijeni lastar se orežuje, na dužinu koja je jednaka visini stabla i dužini kraka. Poslije rezidbe lastar se vezuje za postavljeni stubić, zatim se njegov drugi dio povija po nosećoj žici i vezuje. Drugi lastar se orežuje na jedno okce i on služi kao zamjena u slučaju oštećenja kordunice. Poslije kretanja vegetacije sa

vertikalnog dijela lastara uklanjaju se sva okca, kao i sa donje strane horizontalnog dijela, dok se na gornjoj strani ostavljaju 3-4 okca na rastojanju 30-40 cm. U proljeće 4 godine svaki lastar na horizontalnom dijelu se orežuje na dva okca. Tokom vegetacije ostavljeni lastari se njeguju. Pete godine na proljeće gornji lastar se orežuje na luk dok donji na kondir. Poslije rezidbe lukovi se vezuju pod uglom 45° za žicu koja je iznad noseće na 40-50 cm. Vezivanjem pod ovim uglom usporava se rast lastara i utiče se na rodnost. Redovna rezidba obavlja se svake godine u proljeće.

Zelena rezidba. Zelenom rezidbom u toku vegetacije vršimo uklanjanje suvišnih lastara (lačenje), prikraćivanje lastara. Lačenjem se uklanjaju svi nerodni lastari, čime omogućujemo bolju osvjetljenost i lakšu zaštitu od bolesti. Prikraćivanjem otklanjamo vršni dio lastara čime se obustavlja porast, te hranjive materije usmjeravamo na bolje sazrijevanje grožđa i lastara.

Obrada i đubrenje. Obradu zemljišta vršimo u toku vegetacije i u periodu mirovanja. Jesensko- zimsku obradu vršimo u periodu od opadanja lišća do kretanja vegetacije. Cilj obrade zemljišta je stvoriti što bolju rastresitost tla u zoni korjenovog sistema čime dobijamo bolje usvajanje hrane iz korijena. Tokom vegetacije vršimo plitku obradu tla na dubinu 5-10 cm. Đubrenje omogućava redovne prinose i zdrav vinograd. Nedostatak pojedinih hranjivih materija može se ustanoviti na osnovu promjena kod lišća, lastara i grozdova. Za sigurno utvrđivanje nedostatka hranjivih elemenata vršimo na osnovu hemijske analize zemljišta i hemijske analize lišća. Kontrola plodnosti tla vršimo svake 3-4 godine. Zelenišno đubrenje se obavlja tako što između redova zasijemo trave u vrijeme cvjetanja, kada dostignu najveću masu, vršimo njihovo zaoravanje. Najčešće sijemo leguminoze. Najbolji efekat đubrenja je ako se koriste organska i mineralna đubriva u kombinaciji.

Najbolje je svake 4. godine unijeti 4-5 vagona stajnjaka, a svake godine 200-300 kg azotnog đubriva, 300-500 kg P (superfosfat, Tomasovo brašno), i 200-400 kg kalijeve soli. Prihranjivanje vršimo tokom

vegetacije 2-3 puta. Prvo prihranjivanje 8-10 dana prije cvjetanja, drugo 10-15 dana poslije cvjetanja i treće za vrijeme šarka plodova.

Prihranjivanje preko lišća (folijarno), pokazalo se efikasnim u vrijeme suša. Prskanje protiv bolesti i štetočina vršimo oko 5 puta godišnje. Broj prskanja zavisi od vremenskih uslova u vegetaciji. U vinogradima najveću borbu imamo sa plamenjačom, pepelnicom i groždanim moljcem. Simptomi oboljenja javljaju se na mladima, cvjetovima i grozdovima. Pravovremeno tretiranje je najbolje preventivno (prije pojave bolesti) ali i kurativno. Groždani moljac suzbijamo prateći i poznavajući biologiju razvoja moljca jer on napada cvijet i bobice u ranim fazama razvoja.

Navodnjavanje vinograda. Vinova loza nema velike zahtjeve za vodom, ali za postizanje visokih prinosa u toplim područjima moramo vinograd navodnjavati. Kod vinograda u rodu, prvo navodnjavanje obavljamo pred otvaranje okaca, ukoliko nije bilo padavina. Drugo u fazi intenzivnog rasta lastara. Kasnija navodnjavanja po potrebi. Navodnjavanje kap po kap je najčešći sistem za navodnjavanje.

Berba vinograda. Stono grožđe se bere prije pune zrelosti, zbog organoleptičkih svojstava. Vinske sorte se beru u punoj zrelosti jer tada ima najveću masu i najveći sadržaj šećera. Stono grožđe treba brati po suhom vremenu. Berba se obavlja u 2-3 navrata, jer svi grozdovi ne sazrijevaju istovremeno. Berba se obavlja ručno, pri čemu grozdove odsijecamo makazama i pažljivo stavljamo u posude. Prvi rod vinograda je u III godini oko 1500 kg/dunumu. Puni rod dostiže u kasnim godinama zavisno od sorte i podneblja. Eksploatacija vinograda traje oko 30 godina ako provodimo sve agrotehničke mjere, na vrijeme i blagovremeno obavljamo zaštitu i rezidbu vinograda.

Sl.1. Berba grožđa (makazama)

Sl.2. Vinograd u rodu